

วิธีการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานธุรกิจ) ที่สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้
ของนักเรียน โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

**Teaching Methods of Occupation and Technology (Business) Subject that Relevancy
on Learning Style of Chulalongkorn University
Demonstration Secondary School's Students**

ถวิกา เมฆอัครมกรณ์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการสอนที่สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของนักเรียน รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานธุรกิจ) โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยมโดยใช้การวิจัยเชิงพรรณนา และเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า ตามแบบการเรียนรู้ของ David A. Kolb นักเรียนมีแบบการเรียนรู้เน้นการลงมือปฏิบัติจริง การค้นคว้า ทดลอง และจากพฤติกรรมการสอนตามแนวคิดของ Joyce and Weil พบว่านักเรียนมีความคาดหวังต่อพฤติกรรมการสอนของครู แบบเน้นปฏิสัมพันธ์ เน้นกระบวนการ และเน้นพฤติกรรม ดังนั้น ครูควรเน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ มีส่วนร่วมในการเรียน แสดงความคิดเห็นของตนเอง และทำงานกลุ่มมากกว่าการทำงานคนเดียว และวิธีการสอนที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าสอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของนักเรียน ได้แก่ วิธีการสอนแบบโครงงาน และใช้ปัญหาเป็นฐาน

คำสำคัญ: แบบการเรียนรู้, วิธีการสอน

Abstract

This research aims to find the teaching methods for Occupation and Technology subject (business education) which are appropriate for the learning styles of the students in Chulalongkorn University Demonstration Secondary School. The research is quantitative and qualitative research The results of this research showed that, according to the Learning Style Theory of D.A.Kolb, They tended to prefer actual practice and trial in their learning. Moreover, according to the Models of Teaching Behavior by Joyce and Weil, the students expected from their teachers' teaching behaviors, especially in Social Interaction, Information

¹ นิสิตปริญญาโท, สาขาวิชาธุรกิจศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Processing, and Behavioral Models. Therefore, the appropriate teaching behaviors should focus on activities and involve students in the learning and let them express opinions and to work in group rather than individual. In addition, the appropriate teaching models for these students are Project Method and Problem-based learning.

Keywords: Learning Style, Teaching Methods

1. บทนำ

ความเจริญก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองคงปฏิเสธไม่ได้ว่าสิ่งเหล่านี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 22 ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และในมาตรา 24 การจัดการเรียนการสอนให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และรอบรู้ และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา มีการประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ [1]

จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัตินี้เน้นการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามความสามารถของผู้เรียนอย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ สำหรับการจัดการศึกษานั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องล้วนต้องการให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนทั้งสิ้น จากการศึกษาพบว่าความสำเร็จทางการเรียนนั้นมีความสัมพันธ์กับ 2 องค์ประกอบหลัก คือ

องค์ประกอบทางด้านสติปัญญา และองค์ประกอบทางด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา เช่น เศรษฐกิจ การเมือง สังคม จิตใจ ร่างกาย และสภาพแวดล้อมที่อยู่โดยรอบผู้เรียน นอกจากนี้การจัดการศึกษายังเชื่อว่า การจัดการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จนั้นจะต้องขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ต่อกันอยู่ 3 ประการคือ ผู้สอน ผู้เรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน [2] และในองค์ประกอบนี้ตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษา ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด จึงเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องตระหนักและให้ความสำคัญกับผู้เรียนให้มากที่สุด

การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นเกี่ยวข้องกับเรื่องต่างๆ หลายประการ แต่โดยรวมอยู่ที่ครูผู้สอนกับผู้เรียน ผู้สอนจะต้องมีสมรรถนะ รอบรู้ทั้งทางด้านวิชาการที่สอน และวิชาความเป็นครูรวมทั้งการตระหนักถึงว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันในเรื่องความต้องการความสนใจ และวิธีการ แต่ความแตกต่างกันนั้นไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้เพราะหากมีการจัดการที่เหมาะสม ทุกคนก็สามารถเรียนรู้ได้เหมือนกัน ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องให้ความสำคัญ ต้องรู้ เข้าใจในตัวผู้เรียนและรู้เรื่องรูปแบบการเรียนและรูปแบบการสอนเป็นอย่างดี [3-5] แต่จากรายงานสภาวะการศึกษาไทย 2549/2550 [6] กล่าวว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่าสถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญมีร้อยละ 61.3 และร้อยละ 40.17 มีความเห็นว่าสถานศึกษาบางแห่งเท่านั้นที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยสรุปผลการดำเนินงานในหมวด ซึ่งกำหนดให้มีการเรียนการสอนต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งทางด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ส่งเสริมสนับสนุนสื่อเทคโนโลยีเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้เต็มศักยภาพ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนนั้นยังไม่ประสบความสำเร็จ

สำเร็จเท่าที่ควร อาจเป็นผลมาจากข้อบกพร่องของกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู โดยที่ผ่านมามีครูส่วนใหญ่ยังยึดหลักการสอนแบบเก่า คือ เน้นวิธีสอนแบบบรรยาย จึงส่งผลให้เกิดข้อบกพร่องในการเรียนรู้ของนักเรียนตามมา เพราะนักเรียนไม่มีโอกาสได้ฝึกคิดและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบนี้เป็นการขัดขวางการเรียนรู้ของสมอง [7]

ดังนั้นลักษณะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ครูจะต้องให้ความสนใจและใส่ใจ การสอนจะไม่สามารถประสบความสำเร็จได้หากวิธีการสอนที่ครูเลือกใช้ขาดความเหมาะสมกับแบบการเรียนที่นักเรียนชอบ และถ้าจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างสอดคล้องกับแบบการเรียนรู้นักเรียน จะทำให้นักเรียนเข้าใจในการเรียนได้เร็วขึ้นมีโอกาสประสบความสำเร็จทางการเรียนโดยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและก่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนในเนื้อหาวิชานั้น [7] สิ่งเหล่านี้เป็นหน้าที่ของครูที่ต้องให้ความสำคัญในการเลือกวิธีการสอนให้สอดคล้องกับแบบ การเรียนของผู้เรียน และพฤติกรรมการสอนของครูที่นักเรียนคาดหวัง ซึ่งจะส่งผลดีต่อการเรียนรู้ รวมทั้งยังได้ข้อมูลที่สำคัญยิ่งในการวางแผนจัดการกระบวนการเรียนรู้หรือกิจกรรมอื่นๆ ในการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมต่อไป ในฐานะที่ผู้วิจัย เป็นครูผู้สอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานธุรกิจ) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 – 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 - 6 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยมมีความตระหนักและเชื่อว่า หากวิธีการสอนที่นำมาใช้สอนนักเรียน มีความสอดคล้องกับแบบการเรียนรู้นักเรียนแล้ว ย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างแน่นอน และผู้วิจัยได้มีการปรับปรุงโดยนำแนวคิดนี้มาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน แต่อย่างไรก็ตามก็ยังไม่ได้ทำการศึกษาวิจัยอย่างจริงจังว่าสิ่งที่ดำเนินการอยู่นั้นมีความถูกต้องและสอดคล้องตามหลักวิชาการหรือไม่ ดังนั้นจากหลักการและเหตุผลนี้หากได้ทำการศึกษาแก่นักเรียน โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม และพบว่าเป็นจริง ก็น่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ไม่เฉพาะกับการสอนนักเรียนในรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานธุรกิจ) ของตนเองเท่านั้น แต่

รวมถึงประโยชน์อย่างอื่นที่ครูและนักเรียนในกลุ่มสาระเดียวกัน และหรือในรายวิชา ชั้นเรียน หรือสถานศึกษาอื่นที่อยู่ ในสภาพและบริบทเดียวกันก็จะพึงได้รับประโยชน์ตามไปด้วย จึงทำให้เกิดความสนใจและแรงบันดาลใจในการทำวิจัยเรื่องนี้ให้สำเร็จต่อไป

2. ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แบบการเรียน คือลักษณะวิธีการที่ผู้เรียนแต่ละคนชอบใช้ในการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองต่อสภาพการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพที่สุด และการวิจัยครั้งนี้ จะใช้แนวคิดแบบการเรียนของ Kolb [8] ซึ่งแบ่งแบบการเรียนออกเป็น 4 แบบด้วยกัน ดังนี้

		AC - CE	
		2	1
AE - RO			
		3	4

รูปที่ 1: จำแนกแบบการเรียน 4 แบบ ตามแนวคิดของ Kolb

Kolb ถือเอาแต่ละควอดแรนท์ เป็นแบบการเรียน 1 แบบ และได้แบ่งออกเป็น 4 แบบด้วยกัน สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. แบบคิดนอกกรอบ (Divergent Learning Style) ลักษณะผู้เรียนประเภทนี้เน้นการเรียนลักษณะประสบการณ์เชิงรูปธรรมและการไตร่ตรอง บุคคลประเภทนี้มีความสามารถในการสร้างความคิดและระดมพลังสมอง เป็นผู้มีความสัมพันธ์และเข้าใจถึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่นได้ดี ผู้เรียนประเภทนี้มักมีพื้นฐานทางด้านมนุษยศาสตร์และศิลปะศาสตร์

2. แบบปรับปรุง (Accommodative Learning Style) ลักษณะผู้เรียนประเภทนี้เน้นการเรียนรู้แบบทดลองปฏิบัติจริง และประสบการณ์เชิงรูปธรรม ชอบเสี่ยง ชอบลองถูกลองผิด

มักอาศัยประสบการณ์และความรู้สึกส่วนตัวในการตัดสินใจ บุคคลประเภทนี้เข้ากับคนง่ายแต่ไม่อดทน ใจร้อน ดึงดัน ผู้เรียนประเภทนี้มีพื้นฐานในสาขาที่ใช้การประยุกต์และเทคนิคต่างๆ เช่น นักบริหาร นักการตลาด และพนักงานขาย

3. แบบคิดเอกันย์ (Convergent Learning Style) ผู้เรียนประเภทนี้เน้นการเรียนแบบการสรุปหลักการเป็นนามธรรม และการทดลองปฏิบัติจริง ผู้เรียนประเภทนี้เป็นผู้เรียนที่เรียนรู้ได้ดีในเรื่องที่ง่ายๆ เป็นผู้ที่มีความสามารถในการนำแนวคิดนามธรรมไปใช้ในการแก้ปัญหาได้ ผู้เรียนประเภทนี้มักเป็นบุคคลที่อยู่ในสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ เช่น วิศวกร เป็นต้น

4. แบบดูดซึม (Assimilative Learning Style) ผู้เรียนประเภทนี้เน้นการไตร่ตรอง สังเกต และสรุปเป็นหลักการที่เป็นนามธรรม ผู้เรียนประเภทนี้มีความสามารถในการสร้างทฤษฎี ผู้เรียนประเภทนี้มักเป็นบุคคลในสาขาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน และคณิตศาสตร์มากกว่าวิทยาศาสตร์ประยุกต์

พฤติกรรมการสอน คือ วิธีการ กิจกรรมการเรียนการสอนของครูและนักเรียน ท่าทีของครูที่แสดงออกต่อนักเรียน [9] สิ่งที่ผู้สอนควรตระหนักคือ ความแตกต่างของผู้เรียน ผู้สอนจึงควรมีพฤติกรรมการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและตัวผู้เรียน Joyce and Weil [10] ได้จัดแบบการสอนที่เน้นกิจกรรมหรือวิธีสอนไปสู่จุดหมายไว้ 4 กลุ่ม คือ

1. แบบเน้นการปฏิสัมพันธ์ (Social Interaction Models) เน้นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสังคม เป็นการปรับปรุงความสามารถของแต่ละคนให้สัมพันธ์กับบุคคลอื่น สามารถดำรงตนให้อยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข ภายใต้อารมณ์ของสังคมแบบการสอนที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้คือ การค้นคว้าเป็นกลุ่ม การคิดแก้ปัญหาสังคม การฝึกปฏิบัติ

2. แบบเน้นกระบวนการ (Information Processing Models) เน้นความสามารถเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนและแนวทางที่ผู้เรียนปรับปรุงความสามารถ เพื่อการเรียนรู้ แบบการสอนที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้คือ การฝึกมโนทัศน์ การสอนอุปมา การสืบเสาะหาความรู้ และพัฒนาความมีเหตุผล

3. แบบเน้นบุคคล (Personal Models) เน้นการพัฒนาความก้าวหน้าของบุคคลและพัฒนาบุคลิกภาพตามสภาพความ

เป็นจริงของสังคมเป็นหลัก แบบการสอนที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้คือ การประชุมในชั้น การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การฝึกความตระหนักในตนเอง

4. แบบเน้นพฤติกรรม (Behavioral Models) มุ่งหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้ และบนพื้นฐานหลักการของสิ่งเร้ากับการเสริมแรงนี้เอง ที่ทำให้การสอนแบบปฏิสัมพันธ์และการใช้สื่อต่างๆ เป็นสภาพการณ์หรือเงื่อนไขเพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทั้งในด้านข้อเท็จจริงและมโนทัศน์

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ คือ การจัดกิจกรรมโดยวิธีต่างๆ อย่างหลากหลายที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง เกิดการพัฒนาตนและสังคม คุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมของประเทศชาติต่อไป การจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียน จึงต้องใช้เทคนิควิธีการเรียนรู้ วิธีการสอนหรือกระบวนการเรียนการสอนในหลากหลายวิธี เช่น การเรียนรู้แบบสืบค้น วิธีแบบศูนย์การเรียน บทเรียนสำเร็จรูป หรือการแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น [11] ซึ่งเทคนิควิธีการต่างๆ ล้วนเป็นวิธีที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้คิดค้นคว้าศึกษาทดลอง ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนจึงมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในหลายๆ ลักษณะ เช่น เป็นผู้จัดการ คอยมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่ นักเรียน เป็นผู้ร่วมทำกิจกรรม เป็นผู้สนับสนุนส่งเสริม รวมทั้งเป็นผู้ติดตามตรวจสอบ [12]

สำนักงานเลขาธิการศึกษา [13] ดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนาแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ โดยการนำองค์ความรู้ วิธีการสอนที่เกิดจากการปฏิบัติของครูต้นแบบ โดยนำวิธีการสอน 9 แบบมาวิจัยและพัฒนา ผลการดำเนินงานวิจัยและพัฒนาดังกล่าวพบว่า วิธีการสอนทั้ง 9 แบบสามารถใช้ได้ผลดี ผลการเรียนรู้ของนักเรียนสูงขึ้น ทั้งด้านพฤติกรรม การเรียนรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำความรู้ไปใช้ และการคิดวิเคราะห์ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลการเรียนสูงขึ้น วิธีการสอนทั้ง 9 แบบ ได้แก่ การสอนแบบพัฒนาการกระบวนการคิดด้วยการใช้คำถามหวนถามความคิด 6 ใบ แบบกระบวนการแก้ปัญหาแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน แบบสร้างองค์ความรู้ แบบส่งเสริม

ความคิดสร้างสรรค์ แบบโครงงาน แบบประสบการณ์และที่เน้นการปฏิบัติ แบบบูรณาการสู่พหุปัญญา และเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้

3. การอภิปรายและข้อเสนอแนะ

ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยมมีจัดการเรียนการสอนโดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามห้องเรียนและตามระดับชั้นของผู้เรียน ดังนั้นในการเรียนการสอนแต่ละกลุ่ม นักเรียนล้วนมีแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ดังผลการวิจัยที่พบว่านักเรียนมีแบบการเรียนรู้ทั้ง 4 แบบ ส่วนใหญ่มีแบบการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ การทดลอง การแสดงความคิดเห็น ชอบทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งมีความสอดคล้องกับหลักสูตรของโรงเรียน ที่มุ่งเน้นการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ การทำงานอย่างเป็นระบบ เน้นกระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการการทำงานกลุ่ม [14]

ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนจึงต้องคำนึงถึงแบบการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ การจัดการเรียนการสอนจึงควรจัดให้ครอบคลุมในทุกแบบการเรียนรู้ของนักเรียน จากผลการวิจัยพบว่าวิธีการสอนที่สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของนักเรียนทั้ง 4 แบบ ได้แก่ วิธีการสอนแบบโครงงาน และวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งวิธีการสอนดังกล่าวมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักงานเลขาธิการศึกษา [13] ถึงวิธีการสอนที่เน้นการปฏิบัติ การฝึกทักษะการคิด และเปิดโอกาสให้นักเรียนแสวงหาความรู้และสร้างความรู้ด้วยตนเอง ช่วยให้นักเรียนมีการเรียนรู้และผลการเรียนที่สูงขึ้น และเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติ แก้ปัญหา และใช้ความคิดสร้างสรรค์

นอกจากนี้วิธีการสอนตามผลการวิจัยนี้ยังมีความสอดคล้องกับ วัฒนา ก้อนเชื้อรัตน์ [15] ที่สรุปถึงวิธีการสอนที่สอดคล้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ได้แก่ วิธีการสอนแบบโครงงาน รวมทั้งวิธีการสอนอื่นๆ ที่เน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติ ศึกษาค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเอง ทั้งนี้เนื่องด้วยรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานธุรกิจ) สังกัดกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ

เทคโนโลยี ซึ่งเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้ ผู้เรียน มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง นำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และแข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักในการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข [16]

ดังนั้นวิธีการสอนที่สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของนักเรียนนั้น ต้องคำนึงถึงลักษณะที่แตกต่างกันของนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิด การทำงานอย่างเป็นระบบ รวมถึงการแก้ไขปัญหาต่างๆ และมีความสุขในการดำรงชีวิต

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย

1. ผู้สอนในรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานธุรกิจ) ควรมีความเข้าใจผู้เรียนในเบื้องต้น เพื่อที่จะอธิบายหรือจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียน
2. ผู้สอนในรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานธุรกิจ) ควรมีการใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนในทุกแบบการเรียนรู้สามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่และเต็มศักยภาพ
3. หากผู้สอนทราบว่านักเรียนที่เรียนนั้นมีแบบการเรียนรู้แบบใดแบบหนึ่งโดยเฉพาะ ผู้สอนสามารถเลือกวิธีการสอนที่มีความเหมาะสมในแบบการเรียนรู้ต่างๆ ได้อย่างชัดเจน
4. ผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนานักเรียนในแต่ละแบบการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มลักษณะนิสัย และศักยภาพของผู้เรียนให้ครบถ้วน ทั้งด้านการคิด การปฏิบัติ รวมถึงการแสดงความคิดเห็น การใช้เหตุผล ได้อย่างถูกต้อง มีคุณธรรม สามารถแก้ไขปัญหาด้วยตนเองได้ และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งนี้ประชากรอยู่ในบริบทของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ไม่สามารถอธิบายได้ครอบคลุมถึงผู้เรียนระดับชั้นเดียวกันในโรงเรียนอื่นๆ ซึ่งอาจมีลักษณะของผู้เรียนที่แตกต่างกันไป

2. ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในการจัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริง และนำไปวิจัยและพัฒนาต่อไป

4.บทสรุป

จากการศึกษาวิธีการสอนที่มีความสอดคล้องกับแบบการเรียน และพฤติกรรมการสอนของครูที่นักเรียนคาดหวัง ในรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานธุรกิจ) โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

1. นักเรียนจำนวนกว่าครึ่งหนึ่งมีแบบการเรียน แบบคิดคนเดียว แบบปรับปรุง แบบคิดคนเดียว และแบบคู่คิดตามลำดับ

2. นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ 2-3) และระดับมัธยมศึกษาปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 5-6) นั้นมีแบบการเรียนที่ไม่แตกต่างกัน

3. นักเรียนทั้ง 4 แบบการเรียนมีความคาดหวังต่อพฤติกรรมการสอนของครูแบบเน้นปฏิสัมพันธ์ แบบเน้นกระบวนการ และแบบเน้นพฤติกรรมในระดับมาก และนักเรียนไม่ชอบพฤติกรรมสอนแบบเน้นเป็นรายบุคคล

4. พฤติกรรมการสอนของครูที่สอดคล้องกับแบบการเรียนของนักเรียนคือ การสอนที่เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติมีส่วนร่วมในการเรียน สามารถแสดงความคิดเห็นของตนเอง และชอบที่ทำงานกลุ่มมากกว่าการทำงานคนเดียว

5. วิธีการสอนที่มีความสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนของนักเรียน ได้แก่ วิธีการสอนแบบโครงงาน และวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

5. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงมาได้ด้วยความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร.พีรพงศ์ ทิพนาค อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ อาจารย์ ดร.สุวรรณา นาควิบูลย์วงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้ความรู้ ให้ความช่วยเหลือ คำปรึกษาแนะนำ เสนอแนวคิดและแก้ไขข้อ

บกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่มาโดยตลอดในการทำวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์และมีคุณค่ายิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ที่อนุญาตให้ลาศึกษาต่อ และผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าทุกท่าน รวมถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะผู้บริหารและนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกและบูชาพระคุณแต่บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และให้การอบรมสั่งสอนแก่ผู้วิจัยตลอดมา

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. โรงพิมพ์อักษรไทย, 2546.
- [2] วิชัย วงษ์ใหญ่. กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการสอน : ภาคปฏิบัติ. สุวีริยาสาส์น, 2537.
- [3] Dunn, R. "Introduction to Learning Styles". The Complete Guide to the Learning Styles Inservice System. Boston: Allyn and Bacon, 1999.
- [4] Dunn, R. and S. A. Griggs. Practical Approaches to Using Learning Styles in Higher Education. Westport : An Imprint of Greenwood Publishing Group, Inc., 2000.
- [5] ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และ คมเพชร ฉัตรสุกกุล. รายงานวิจัย เรื่องยุทธวิธีการเรียนและการศึกษาของนักศึกษาวัยรุ่น. ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2543.
- [6] สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อการรับรองมาตรฐานการศึกษาด้านอาชีวศึกษา. โรงพิมพ์บริษัท 21เซ็นจูรี่ จำกัด, 2550.

- [7] วิทยากร เชียงกุล. สภาวะการศึกษาไทย พ.ศ. 2549/2550 การแก้ปัญหาและปฏิรูปการศึกษาอย่างเป็นระบบของครุวม. ม.ป.ท., 2550.
- [8] เกศกาญจน์ บัวผัน. การศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแบบ การเรียนของนิสิตพยาบาล โครงการร่วมผลิตหลักสูตร พยาบาลศาสตร์บัณฑิตระหว่างวิทยาลัยพยาบาลบรมราช ชนนี้เขตภาคเหนือตอนล่างกับมหาวิทยาลัยนเรศวร. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการอุดมศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อ้างถึง Kolb, David A. 1984. Organization Psychology : An Experimental Approach. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, 2543.
- [9] วารินทร์ คอเหลี่ยม. ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อ พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาครุศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์, 2541.
- [10] บุญชม ศรีสะอาด. “ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน” ใน โครงการพัฒนาวิชาชีพครูสู่การปฏิรูปการวิจัยในชั้นเรียน. ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. อ้างถึง Joyce Bruce., and Weil Masha. 1986. Model of teaching. London: Prentice-Hall International, 2545.
- [11] คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. การปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่ง ชาติ, 2543.
- [12] ชาติ แจ่มนุช และคณะ. นักเรียนเป็นศูนย์กลางคืออย่างไร. (อัดสำเนา), ม.ป.ป.
- [13] ผู้จัดการออนไลน์. เผย 9 วิธีสอนครูต้นแบบดีจริง สกศ. ซึ่ง ผลการ เรียนดี ครูพัฒนา. [ออนไลน์]. จาก: <http://www.kroobannok.com/769> [16 เมษายน 2553].
- [14] โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม. คู่มือ นักเรียนและผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม. บพิธการพิมพ์, 2553.
- [15] วัฒนา ก้อนเชื้อรัตน์. รูปแบบการเรียนการสอน. สำนัก งานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1, 2549.
- [16] กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การ เกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2551.